

Strasburg, dnia 2012.10.23. r.
COM(2012) 629 final

Vol. 1/2

KOMUNIKAT KOMISJI

**DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU
EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW**

Program prac Komisji na rok 2013

Obecnie nadrzędną sprawą jest uporanie się z kryzysem gospodarczym i ponowne wprowadzenie UE na drogę trwałego rozwoju gospodarczego. Jest to kluczowe zadanie dla tego pokolenia Europejczyków. Sytuacja ta wymaga, by Europa była w stanie konkurować w gospodarce globalnej, ukształtowana ponownie w taki sposób, by skorzystać z możliwości, które oferuje przyszłość. Aby tak się stało, konieczne jest stabilne otoczenie makroekonomiczne, które może zapewnić prawdziwą unią gospodarczą i walutową. Istnieje konieczność natychmiastowej zmiany w gospodarce, by urzeczywistnić cały potencjał, który może zaoferować Europa gospodarce przyszłości charakteryzującej się wysoką innowacyjnością i wysokim poziomem umiejętności. Wymaga to zmian otoczenia biznesowego na jednolitym rynku; wymaga to pełnego wykorzystania ogromnego potencjału europejskich sieci i rewolucji IT; wymaga to nowych umiejętności i pomocy, tak by jednostki, które obecnie wypadły z rynku pracy, mogły wnieść swój wkład; i musi to zostać skonstruowane tak, by uwzględnić potrzeby i możliwości efektywnej gospodarki zasobami. Są to długoterminowe wyzwania wymagające wspólnego wysiłku wszystkich sektorów społeczeństwa – ale we wszystkich przypadkach, wkład UE stanowi konieczny warunek sukcesu.

Dlatego w orędziu o stanie Unii przewodniczący Barroso zaapelował o nowy sposób myślenia o Europie – o to, by wyciągnąć wnioski z wyzwań, przed którymi teraz stoimy, a które całkowicie zmieniają nasz świat. Nie będzie wzrostu gospodarczego bez reformy i nie sprostamy naszym wyzwaniom, jeżeli nie będziemy działać razem. Przemówienie o stanie Unii zapoczątkowało pojawienie się ambitnych pomysłów dotyczących długotrwałych ram UE – pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej, opartej na unii politycznej. Wizja ta musi zostać przekuta na czyny poprzez konkretne działania, jeżeli ma zaradzić utrzymującemu się kryzysowi, który nadal pochłania Europę, a w szczególności strefę euro.

W niniejszym programie prac na 2013 r. określono długoterminową wizję wskazującą, w jaki sposób Europa może wyglądać w głównych obszarach polityki, streszczono, jakich elementów brak obecnie i wyjaśniono, w jaki sposób Komisja upora się z tymi wyzwaniami. Nadając priorytetowe znaczenie odpowiednim rodzajom inicjatyw, UE może przyczynić się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz krok po kroku zbliżyć się do realizacji wizji długoterminowej.

Komisja przedstawiła szereg różnorodnych wniosków na rzecz większego wzrostu gospodarczego, które są obecnie omawiane przez współustawodawców. Przyjęcie ich na czas oraz pełne wdrożenie tych środków będzie oznaką zaufania dla obywateli i inwestorów, pomagając ożywić działalność gospodarczą i stanowiąc bodziec dla tworzenia tak bardzo potrzebnych miejsc pracy. Będzie to stanowić uzupełnienie głównych działań na koncie UE przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. W 2013 r. Komisja poświęci wiele wysiłków na wdrożenie stanowiące natychmiastowy sposób otrzymania korzyści z działania UE. Po przyjęciu decyzji dotyczących wieloletnich ram finansowych do końca 2012 r., Komisja w 2013 r. skoncentruje się na sfinalizowaniu ustaleń dotyczących szybkiego wdrażania, w tym w drodze wykorzystania szczególnych mandatów dla danych państw, by dopilnować, że priorytety wspierane przez inwestycje finansowane ze środków UE są wyraźnie ukierunkowane na osiągnięcie wzrostu gospodarczego i tworzenie miejsc pracy. Ukierunkowane inwestycje wspierane przez nowoczesny i proreformatorski budżet mogą przyczynić się w zdecydowany sposób do wzrostu gospodarczego, miejsc pracy i konkurencyjności.

Wnioski z niniejszego programu prac zostaną przedstawione w 2013 r. i w pierwszej połowie 2014 r., przy uwzględnieniu końca kadencji obecnej władzy ustawodawczej. W następnych

sekcjach zostaną podkreślone niektóre z głównych działań, by pokazać, jak Komisja przyczyni się do uzupełnienia brakujących ogniw między celami UE a obecną sytuacją. Załącznik I zawiera bardziej szczegółowy wykaz wniosków, które Komisja zamierza przedstawić w 2013/14 r.

Właściwe podstawy: ku prawdziwej unii gospodarczej i walutowej

Cel

Silę Europy stanowią wzajemne połączenia naszych gospodarek. Jednolity rynek i wspólna waluta przyspieszyły ten proces, a zintegrowane podejmowanie decyzji gospodarczych na szczeblu europejskim dzięki semestrowi europejskiemu zbliża nasze gospodarki jak nigdy dotąd. Kryzys dowiódł jednak, że jednolity rynek usług finansowych może przyczynić się do stabilności finansowej, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy, jeżeli jest on powiązany z funkcjonowaniem na szczeblu UE jednego organu nadzorczego i regulacyjnego. Następnym krokiem musi być pogłębienie unii gospodarczej i walutowej, przy w pełni funkcjonującej unii bankowej i fiskalnej.

Jakiego elementu brakuje obecnie?

Aby zaistniała prawdziwa unia gospodarcza i walutowa, potrzebne jest ogólne podejście, by uporać się z błędnym kołem nadmiernego zadłużenia sektora prywatnego, niezdolności do obsługi zadłużenia zagranicznego i słabości sektora bankowego. Unii Europejskiej brakuje ogólnych ram, które wyeliminowałyby luki w pełni zintegrowanej polityce usług finansowych, z jednym mechanizmem nadzorczym dla banków i jedną księgą zasad służących zarządzaniu wszystkimi instytucjami finansowymi. Istnieje również konieczność uzupełnienia i wdrożenia bardziej skutecznych mechanizmów zaproponowanych w celu zapobiegania i korygowania niezrównoważonych polityk finansowych i dysproporcji gospodarczych. Istotna będzie również lepsza koordynacja polityk podatkowych. Również postęp poczyniony w trakcie semestru europejskiego jeszcze nie osiągnął swojego potencjału w kontekście wprowadzania w życie zaleceń i reform strukturalnych w UE.

Mimo że jeszcze niezupełne, nasze zarządzanie gospodarcze zostało znacząco wzmocnione dzięki strategii „Europa 2020”, europejskiemu semestrowi i wdrożeniu pakietu sześciu wniosków ustawodawczych. Zawarcie porozumienia dotyczącego pakietu dwóch wniosków ustawodawczych jest pilne w celu dalszego uzupełnienia zarządzania gospodarczego. W 2013 r. Komisja:

- rozpocznie czwarty semestr europejski poprzez roczną analizę wzrostu gospodarczego;
- podejmie działania następcze dotyczące planu na rzecz szeroko zakrojonej i rzeczywistej unii gospodarczej i walutowej, co zostanie opublikowane przed końcem 2012 r.;
- przedstawi dalsze wnioski ustawodawcze, by bardziej wzmocnić stabilność, przejrzystość i ochronę konsumentów w sektorze finansowym (na przykład dotyczące systemowych rodzajów ryzyka związanego z parabankami i równoległym systemem bankowym).

Prawodawstwo, które jest już wprowadzone w życie, a które stanowi obecnie przedmiot debaty, uzupełnia fundamentalne przekształcenie systemu finansowego UE. Porozumienie dotyczące nadzoru bankowego położy znacznie bezpieczniejsze podwaliny pod europejski system finansowy i przyczyni się do istotnego wzrostu zaufania. W 2013 r. zostanie wdrożonych wiele szczegółowych przepisów tego pakietu. To samo odnosi się do polityki spójności, w której główne priorytety dla środków pobudzających wzrost gospodarczy i

reformy strukturalne uwypuklone w europejskim semestrze staną się centralnym punktem nowych krajowych i regionalnych programów, i w której nacisk zostanie położony na sfinalizowanie mandatów dla poszczególnych państw w odniesieniu do następnej generacji funduszy strukturalnych. Komisja podejmie również działania, by zwalczać oszustwa podatkowe i uchylanie się od płacenia podatków, w tym inicjatywę dotyczącą rajów podatkowych, wprowadzając wymiar UE, by powiązać wysiłki krajowe mające na celu konsolidację finansów publicznych.

Zwiększanie konkurencyjności za pośrednictwem jednolitego rynku i polityki przemysłowej

Cel

Aby osiągnąć wzrost gospodarczy i tworzyć nowe miejsca pracy, istnieje konieczność połączenia stabilnego środowiska makroekonomicznego z możliwością konkurencyjną w globalnej gospodarce. Europa ma potencjał, który może dać jej przewagę konkurencyjną poprzez zmodernizowaną społeczną gospodarkę rynkową i może jej pomóc w objęciu przywództwa w nowej rewolucji przemysłowej. Jednolity rynek i uczciwą konkurencję można połączyć z ukierunkowanymi inwestycjami i właściwym podejściem do przedsiębiorczości, by wykorzystać szanse wzrostu za pośrednictwem nowych technologii i innowacji.

Jakiego elementu brakuje obecnie?

Jednolity rynek musi się nadal dostosowywać, by przedsiębiorstwa i konsumenci mogli rozwinąć swoje możliwości w Europie bez granic. Zmiany technologiczne dają ogromne możliwości, ale istnieje konieczność, by towarzyszyło im nowe podejście w dziedzinach jak zamówienia, standardy i własność intelektualna. Istnieje konieczność, by UE miała długookresowe ramy klimatyczne i energetyczne, tak by inwestycje i polityka były ukierunkowane na konkurencyjność i uporanie się ze zmianami klimatycznymi. Europa nie spełnia oczekiwań w dziedzinie innowacji, z powodu barier dla tworzenia nowych rynków i inwestycji przeznaczonych na technologie, które zmienią sposób, w który my żyjemy, jak również szerszych kwestii z zakresu podejścia do przedsiębiorczości i porażek w działalności gospodarczej. Potrzebne są również właściwe ramy prawne, by Galileo łączył się z działalnością komercyjną. Jest to zaostrzone przez problemy, którym muszą stawić czoła spółki, w szczególności małe i średnie przedsiębiorstwa, z zakresu dostępu do finansowania w następstwie kryzysu, jak również zbędnych kosztów wynikających z obciążenia administracyjnego i wpływu niektórych administracji publicznych funkcjonujących w przestarzały sposób. Uchybienia we wdrażaniu również powstrzymują przed uzyskaniem wszystkich korzyści.

Ostatni Akt o jednolitym rynku określił 12 nowych konkretnych priorytetowych działań mających na celu ożywienie jednolitego rynku, zgrupowanych wokół czterech głównych elementów: sieci, mobilności, gospodarki cyfrowej i spójności¹. Po ogłoszeniu komunikatu w sprawie polityki przemysłowej z 2012 r.² Komisja ponownie przyjrzy się jednolitemu rynkowi towarowemu, który stanowi 75 % handlu intraunijnego. Działania te są następstwem działań priorytetowych w ramach pierwszego etapu Aktu o jednolitym rynku³ i należy je

¹ COM(2012) 573 z dnia 3 października 2012 r.

² COM(2012) 582 z dnia 10 października 2012 r.

³ COM(2011) 206 z dnia 13 kwietnia 2011 r.

szybko uzgodnić. Komisja będzie pracować intensywnie w 2013 r. z współustawodawcami, by urzeczywistnić te wnioski oraz by były one wdrożone w pełni i skutecznie. Wśród głównych wniosków znalazły się:

- inicjatywy mające na celu dostosowanie przepisów i obniżenie kosztów przestrzegania przepisów VAT dzięki składaniu jednego oświadczenia;
- wniosek ustawodawczy, by w zamówieniach publicznych obowiązkowe było wystawianie faktur elektronicznie, co uprości relacje między przedsiębiorstwami i rządem, ograniczy koszty i posłuży za projekt pilotażowy dla innych sektorów;
- inicjatywy, by zaktualizować i uprościć przepisy obrotu towarami na jednolitym rynku i określić brakujące ogniwa, które nadal uniemożliwiają swobodny obrót, jak również zintensyfikowane prace nad standardami, certyfikacją i oznakowaniem;
- jako część „Horyzontu 2020” w 2013 r. zostaną przedstawione wnioski, by rozpocząć szereg głównych partnerstw publiczno-prywatnych, tak aby połączyć inwestycje prywatne i publiczne z budżetem UE w celu wprowadzenia wspólnego podejścia do najważniejszych sektorów strategicznych jak produkty farmaceutyczne, zarządzanie ruchem lotniczym i nanotechnologia, przy zastrzyku kapitałowym dla nowej inwestycji w wysokości 9–10 mld EUR;
- inicjatywa dotycząca technologii energetycznych i innowacji, by wprowadzić zrównoważony, bezpieczny i konkurencyjny system energetyczny;
- propozycje szeregu poważnych reform, by zmodernizować pomoc państwa;
- modernizacja naszego podejścia do praw własności intelektualnej, by dopilnować, że są one skuteczne i nastawione na konsumenta w świecie cyfrowym.

Efektywność energetyczna jest głównym obszarem konkurencyjności. Komisja zacieśni współpracę z państwami członkowskimi dotyczącą wdrażania dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, etykietowania energetycznego i przepisów dotyczących ekoprojektu. Realizacja strategii na rzecz kluczowych technologii wspomagających będzie również główną dźwignią konkurencyjności. Komisja wzmoży swoją pracę, by pomóc małym i średnim przedsiębiorstwom stojącym w obliczu wyzwań związanych z finansowaniem i by wdrożyć plan działania na rzecz przedsiębiorczości. Wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Programu na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw⁴ zostanie rozszerzone w momencie rozpoczęcia się nowego okresu finansowania w 2014 r. Nowe programowanie Europejskiego Funduszu Społecznego obejmie również szczególny nacisk na zapewnienie umiejętności niezbędnych do przejścia z powodzeniem ze szkoły na rynek pracy i by zwiększyć zdolność pracowników do bycia zatrudnionym.

Połączyć się, by konkurować: dzisiejsza budowa jutrzejszych sieci

Cel

W pełni zintegrowany i wzajemnie połączony europejski jednolity rynek obejmujący łączność elektroniczną, energię i transport jest warunkiem koniecznym konkurencyjności, miejsc pracy

⁴ Program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014–2020.

i wzrostu gospodarczego. Osiągnięcie tego wymaga infrastruktury sieciowej, która ma przystępne ceny, jest dostępna, skuteczna i bezpieczna. Przyspieszenie rozpowszechnienia gospodarki cyfrowej przyniesie korzyści we wszystkich sektorach poprzez zwiększoną produktywność, skuteczność i innowacje. Europa musi mieć nowoczesne sieci cyfrowe, by zachować i zbudować swoją globalną pozycję konkurencyjną, by móc sprostać gwałtownemu wzrostowi z zakresu użycia internetu i wymiany danych, i w pełni wykorzystać zyski w kontekście skuteczności i innowacyjnych usług dzięki głównym zmianom *online*. W dziedzinie energii znaczące inwestycje przeznaczone na sieci elektryczne i inne sieci energetyczne spowodują, że dostawy energii będą bardziej bezpieczne, zrównoważone i konkurencyjne. W dziedzinie transportu w pełni zintegrowany jednolity rynek i bardziej skuteczne sieci pozwalające na łatwe przechodzenie między różnymi trybami przyniosą ogromne korzyści obywatelom i spółkom, również na obszarach miejskich.

Jakiego elementu brakuje obecnie?

Podejścia krajowe i szereg różnych przeszkód ograniczają konkurencyjność i zapobiegają wykorzystaniu sieci na skalę europejską. Inwestycje nie są w wystarczający sposób dostosowane do tego, by wspierać projekty, które będą kamieniem węgielnym przyszłego dobrobytu Europy, a których realizacja jest utrudniona przez otoczenie regulacyjne. Powstrzymuje to również potencjał w zakresie innowacyjności w takich dziedzinach jak inteligentne sieci i liczniki oraz inteligentny transport. Brak interoperacyjności podwyższa koszty i powstrzymuje przed stworzeniem równych warunków działania. Luki w ramach regulacyjnych powstrzymują realizację inwestycji w przedsiębiorstwach i budowę zaufania konsumentów w kluczowych dziedzinach, takich jak płatności. Luki w infrastrukturze generują dodatkowe koszty i niewydolność, z którymi muszą mierzyć się konsumenci energii, opóźniają modernizację logistyki i zapobiegają pełnemu wykorzystaniu sieci szerokopasmowych.

Aby kontynuować uzupełnianie brakujących ogniw w 2013/14 r., Komisja przedstawi wnioski dotyczące:

- modernizacji transportu i logistyki Europy, by pomóc ograniczyć emisje, w drodze wniosków dotyczących ograniczenia emisji, transportu kolejowego i towarowego, obrotu towarami między portami UE oraz jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej;
- uporania się z przeszkodami w płatnościach elektronicznych;
- wsparcia inwestycji przeznaczonych na sieci o wysokiej przepustowości;
- rozszerzenia sieci szerokopasmowych i ich zdolności przez obniżenie kosztów ich udostępniania oraz zwolnienie szerokości pasm na bezprzewodowe usługi szerokopasmowe.

Obok polityki spójności instrument „Łącząc Europę”⁵ stanie się jednym z najbardziej oczywistych przykładów zwalczania tych przeszkód w drodze stosowania bodźców mających na celu rozwój infrastruktury. W 2013 r. instrument będzie funkcjonował i zostaną podjęte najważniejsze decyzje dotyczące celów. Będą również rozprawdane papiery wartościowe projektu, by pomóc w wykorzystywaniu inwestycji sektora prywatnego.

⁵ COM(2011) 0665 z dnia 19 października 2011 r.

Będzie to szło w parze z rozporządzeniem ujednocającym. Więcej działań musi zostać podjętych, by osiągnąć prawdziwy europejski obszar transportu z europejskimi przepisami: wnioski dotyczące połączeń w sektorze kolejowym i przyspieszania wdrażania jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej powinny zostać uznane za priorytety. W dziedzinie energii ostatnia faza liberalizacji mającej na celu zakończenia procesu tworzenia wewnętrznego rynku energii do 2014 r. musi zostać przeprowadzona tak, by uczynić przyszłe zasoby Europy trwałymi, konkurencyjnymi i bezpiecznymi. Nowe ramy interwencji krajowych w sektorze energetycznym staną się centralnym elementem gwarantującym dokonywanie odpowiednich inwestycji i zapewnią, by interwencje rynkowe były niezbędne i proporcjonalne.

Wzrost gospodarczy na rzecz zatrudnienia: włączenie i doskonałość

Cel

Nasza społeczna gospodarka rynkowa jest jednym z największych europejskich atutów dzięki zdolności łączenia wzrostu gospodarczego i włączenia. Obecnie jednak jej gospodarka i społeczność muszą się zmierzyć z poważnym zagrożeniem wysokiego bezrobocia, które może stać się strukturalne. Wymiar UE musi być wykorzystany, by wspierać państwa członkowskie w wynajdywaniu każdej możliwości pomagania jednostkom w szukaniu pracy, i uporać się z niedopasowaniem popytu do podaży na rynku pracy. Zaczyna się to od aktywnej polityki zatrudnienia, by pomóc w zdobyciu odpowiednich umiejętności, i która to polityka w pełni wykorzystuje potencjał mobilności. Celem powinno być znalezienie innowacyjnych sposobów zwiększenia osiągnięć edukacyjnych i współczynnika aktywności zawodowej. Aby sprzyjać włączeniu społecznemu i wejściu na rynek pracy, potrzebne są odpowiednie i zrównoważone polityki społeczne oraz bardziej dostępne usługi społeczne. Potencjał tworzenia miejsc pracy w głównych sektorach wzrostu, takich jak zielona gospodarka, technologie informacyjno-komunikacyjne oraz sektor zdrowia i opieki społecznej, musi być w pełni wykorzystany. Aby utrzymać siłę roboczą w długookresowej perspektywie starzejącego się społeczeństwa, istnieje konieczność, by europejski rynek pracy sprzyjał włączeniu, mobilizował pracowników w każdym wieku i o kwalifikacjach każdego rodzaju.

Jakiego elementu brakuje obecnie?

Publiczne służby zatrudnienia i pracodawcy stoją przed poważnym wyzwaniem, biorąc pod uwagę skalę bezrobocia w Europie, w szczególności wśród młodych ludzi. Aby poprawić stopę zatrudnienia, kluczowe jest ponowne przyczynienie się do wzrostu, biorąc pod uwagę słabsze grupy społeczne. Potencjał tworzenia miejsc pracy w sektorach takich jak zielona gospodarka, technologie informacyjno-komunikacyjne oraz sektor zdrowia nie jest w pełni wykorzystany. Systemy kształcenia i szkolenia nie nadążają za potrzebami rynku pracy – co powoduje braki w takich kluczowych dziedzinach jak nauki ścisłe, matematyka i umiejętności cyfrowe. Szkolnictwo wyższe nie jest w wystarczającym stopniu powiązane z działalnością z zakresu badań i innowacji i wolno buduje zdolność w takich dziedzinach jak technologie informacyjno-komunikacyjne – co zarówno odzwierciedla brak umiędzynarodowienia, jak i przyczynia się do jego powstawania. Uczucie się przez całe życie nadal się rozwija, a polityka publiczna i praktyka biznesowa nie odzwierciedlają potrzeby, by starsi pracownicy przedłużali swoje kariery zawodowe. Dodatkowym wyzwaniem jest praca nierejestrowana. Ochrona społeczna i inwestycje społeczne powinny być bardziej skuteczne. Słabsze grupy społeczne mają szczególne trudności z wejściem lub powrotem na rynek pracy. Jednocześnie potencjał mobilności na rynku pracy, by uzupełnić brakujące ogniwa, nie jest realizowany z

powodu problemu z uznawaniem kwalifikacji, dokumentów i umiejętności we wszystkich państwach członkowskich.

Wsparcie polityk państw członkowskich z zakresu zatrudnienia i tworzenia miejsc pracy stanowi jeden z najważniejszych priorytetów europejskiego semestru. W 2013 r. Komisja będzie nadal pracować aktywnie z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi, w szczególności na podstawie gwarancji dla młodzieży i inicjatyw z zakresu praktyk, które zostaną opracowane późną jesienią. Aby kontynuować uzupełnianie brakujących ogniw w 2013/14 r., Komisja przedstawi wnioski dotyczące:

- pomocy w poprawieniu wyników publicznych służb zatrudnienia i tworzenia sieci kontaktów między krajowymi urzędami pracy;
- stworzenia lepszych warunków dla inwestycji społecznych na rzecz wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez wskazówki dotyczące reform polityki określonych w ramach semestru europejskiego, wspieranych przez fundusze UE, takie jak Europejski Fundusz Społeczny;
- wzmocnienia wysiłków na rzecz umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego, tak aby Europejczycy byli przygotowani do globalnego, otwartego i konkurencyjnego rynku pracy;
- wprowadzenia właściwych ram dla instytucji zajmujących się obsługą pracowniczych emerytur.

Przeszkody w osiągnięciu mobilności pozostają jedną z głównych utraconych szans jednolitego rynku. Przyjęcie i wdrożenie zmian do dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych⁶ będzie ważnym krokiem mającym na celu otwarcie zawodów. Będą kontynuowane prace służące analizie i ograniczeniu niepotrzebnych restrykcji w przypadku zawodów regulowanych ograniczających możliwość, by profesjonaliści pracowali w innym państwie członkowskim.

Przygotowanie nowej generacji programów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego będzie najważniejszym celem na 2013 r., by dopilnować, że przyniesie to najszybsze i najbardziej skuteczne wsparcie na modernizację polityk rynku pracy i włączenia społecznego, poprawę systemów kształcenia i uczenia się przez całe życie, aby zagwarantować, że grupy takie jak osoby młode i długotrwale bezrobotni będą miały właściwe umiejętności dla miejsc pracy, które powstaną w przyszłości. Do realizacji tych celów przyczyni się szereg programów UE, w tym Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, „Horyzont 2020” i „Erasmus dla wszystkich”.

Wykorzystanie zasobów Europy, by mogła lepiej konkurować

Cel

Dzisiejsza konkurencyjność musi być nastawiona na jutrzejszą konkurencyjność. Istnieje niewykorzystany potencjał, by gospodarka UE stała się bardziej innowacyjna, produkcyjna i konkurencyjna, przy wykorzystaniu mniejszej ilości zasobów i ograniczeniu szkód środowiskowych. Powinno się ograniczyć ilość odpadów, a więcej z nich powinno być

⁶ COM (2011) 883 final.

ponownie wykorzystanych i poddanych recyklingowi zgodnie z praktyką państw członkowskich, które mają najlepsze wyniki. Bardziej efektywna gospodarka zasobami przyczyni się do wzrostu gospodarczego, powstania miejsc pracy i podwyższonej konkurencyjności, przy ograniczonych kosztach dla przedsiębiorstw, jak również znaczących korzyściach dla zdrowia i środowiska, niższym poziomie emisji gazów cieplarnianych, ograniczonych rachunkach za energię i nowych szansach stworzonych dla innowacji i inwestycji. UE zajmuje szczególnie dobrą pozycję, by nadać polityce wymagany wymiar długookresowy.

Jakiego elementu brakuje obecnie?

Europejskie społeczeństwo i europejska gospodarka nie wykorzystują jeszcze pełnego potencjału efektywnej gospodarki zasobami. Wiele odpadów, które mogłyby być poddanych recyklingowi, albo się eksportuje, albo składowane na wysypiskach. Brak długookresowych ram powstrzymuje planowanie i inwestycje, w najbardziej oczywistym przypadku chodzi o ramy klimatyczne i energetyczne po 2020 r., ale również dotyczące długookresowego trwałego wykorzystania najważniejszych zasobów, takich jak powietrze, gleba, energia, woda, ryby i biomasa. Jednocześnie takie ramy mogą pomóc zwiększyć liczbę innowacji potrzebnych do wykorzystania potencjału przejścia na gospodarkę niskoemisyjną w obszarach takich jak transport, energia i rolnictwo.

Aby kontynuować uzupełnianie brakujących ogniw w 2013/14 r., Komisja przedstawi wnioski dotyczące:

- zapewnienia długookresowej perspektywy dotyczącej odejścia UE od jej celów 2020, by kontynuować przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną poprzez ogólne ramy na lata do 2030 r.;
- opracowania nowej strategii dotyczącej dostosowania do zmian klimatycznych, by zwiększyć odporność Europy w tym zakresie;
- przeglądu prawodawstwa dotyczącego odpadów, by ocenić, w jaki sposób nowe rynki i lepszy recykling mogą przyczynić się do wzrostu gospodarczego;
- dostosowania ram polityki UE dotyczącej jakości powietrza.

Jednocześnie sfinalizowanie programów nowej generacji z zakresu rolnictwa i rybołówstwa oraz programów rozwoju regionalnego i obszarów wiejskich zwiększy szanse, by połączyć innowacje i tworzenie nowych miejsc pracy z naciskiem na ich zrównoważony charakter. Promowanie zasobooszczędnej „niebieskiej gospodarki” pomoże uwolnić potencjał europejskich obszarów morskich, tak by przyczyniły się do wzrostu gospodarczego. W 2013 r. ruszy również trzecia faza unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (2013-2020).

Budowanie otwartej i bezpiecznej Europy:

Cel

Istnieje konieczność, by UE chroniła swoich obywateli i ich prawa przed zagrożeniami i wyzwaniem i dalej usuwała przeszkody utrudniające przepływ obywateli w Europie. Obejmuje to zwalczanie przestępczości i korupcji, kontrolowanie naszych granic zewnętrznych i zapewnienie poszanowania praworządności i praw podstawowych, przy zachowaniu odpowiedniej równowagi między bezpieczeństwem a mobilnością. Potrzebny jest dobrze funkcjonujący i skuteczny system sądownictwa, by wspierać wzrost gospodarczy, przedsiębiorczość i przyciągnąć inwestorów. Równocześnie UE prowadzi prace nad aktywnym ograniczeniem zagrożeń dla zdrowia, nad bezpieczeństwem żywności i produktów, infrastrukturą krytyczną i kłęskami żywiołowymi. Bardzo istotnym elementem jest bezpieczne i trwale wykorzystanie energii jądrowej.

Jakiego elementu brakuje obecnie?

Zagrożenia dla bezpieczeństwa i ochrony zmieniają się i konieczne jest, by odpowiedź UE odzwierciedlała te zmiany w drodze wykorzystania technologii, by uporać się z bezpieczeństwem żywności lub energią jądrową, poprzez poszukiwanie jak najszybszej i najbardziej odpowiedniej odpowiedzi na kłęski żywiołowe i w drodze zacieśnienia współpracy dotyczącej przeciwdziałania zwiększającej się przestępczości o wymiarze transgranicznym. Szczególną uwagę należy zwrócić na dziedziny takie jak finansowanie terroryzmu i transgranicznego obrotu bronią. UE ma szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony swoich własnych interesów finansowych przed oszustwem i korupcją, ale brak jest niezbędnych kompletnych ram instytucjonalnych. Należy pozyskać wzajemne zaufanie w dziedzinach bezpieczeństwa, ochrony i wymiaru sprawiedliwości oraz należy zbudować sieci i stworzyć mechanizmy wymiany, co nie zawsze obecnie funkcjonuje.

Potrzebna jest również czujność, by zapewnić pełną ochronę praw podstawowych obywateli UE. Jeżeli jednostki oraz przedsiębiorstwa mają w pełni wykorzystać przysługujące im prawa, niezbędny jest łatwy dostęp do wymiaru sprawiedliwości w przypadku transgranicznych sporów sądowych na równych warunkach we wszystkich krajach.

Komisja przedstawi wnioski, aby kontynuować uzupełnianie brakujących ogniw. Dotyczą one:

- ustanowienia prokuratury europejskiej, by zwalczać przestępczość mającą wpływ na budżet UE i chronić jej interesy finansowe;
- zwalczania obrotu bronią palną;
- poprawienia współpracy w sprawach karnych i cywilnych;
- dokonania przeglądu prawodawstwa dotyczącego bezpieczeństwa jądrowego i przedstawienia nowych przepisów dotyczących odpowiedniego ubezpieczenia i odpowiedzialności;
- uwzględniając, że 2013 r. został uznany za Europejski Rok Obywateli, w sprawozdaniu na temat obywatelstwa zostanie dokonany przegląd z zakresu zapewniania możliwości szybkiego wykonywania praw przez obywateli i zostaną określone działania, które należy podjąć w przyszłości.

Komisja wdroży również szereg ważnych inicjatyw, by promować pozytywne sprzężenie zwrotne we współpracy między administracjami krajowymi i wymiarami sprawiedliwości. Bieżąca praca sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta składająca się z organów ścigania jest podstawowym narzędziem egzekwowania prawa w praktyce. Pierwsze sprawozdanie o zwalczaniu korupcji i pierwsza tabela wyników dotycząca wymiaru sprawiedliwości stanowią nowe narzędzia, które służą zachęcaniu do określania najlepszych praktyk i ich stosowania. Porozumienia dotyczące nowych ustaleń z zakresu zarządzania strefą Schengen przewidują ważne nowe narzędzie, jakim są wspólne kontrole granic, co zwiększy wzajemne zaufanie. Będą kontynuowane wysiłki, by udoskonalić stosowanie istniejących mechanizmów solidarności z zakresu imigracji.

Zwiększenie naszego znaczenia: Europa jako partner na arenie międzynarodowej

Cel

Interesy UE oraz jej zobowiązanie, by stać na straży wartości demokracji, praworządności i praw człowieka zależą bardzo od tego, co się będzie działo poza jej granicami. Promowanie naszych wartości w naszym najbliższym sąsiedztwie i poza nim jest priorytetem, a dokonujemy tego w drodze konstruowania partnerstw z państwami trzecimi i promowania wielostronnych rozwiązań wspólnych problemów.

UE jako całość jest największym darczyńcą środków na współpracę rozwojową, finansowanie związane ze zmianą klimatu i pomoc humanitarną na świecie. Jesteśmy również największym światowym partnerem handlowym. W przypadku gdy będziemy mogli przeznaczyć zasoby Unii i państw członkowskich na działania poza naszymi granicami w skuteczny i spójny sposób i połączyć szereg dostępnych środków, UE może mieć większe oddziaływanie i wpływ na świat, który nas otacza. Pomaga to w realizacji celów, mianowicie osiągnięciu wzrostu gospodarczego, stabilności i demokracji oraz celów polityk, takich jak uporanie się ubóstwem i rozpowszechnienie pokoju oraz zwiększenie bezpieczeństwa, jak również w realizacji takich polityk jak zmiany klimatyczne, środowisko, transport i energia oraz optymalizacji szans na współpracę międzynarodową w dziedzinach jak nauki ścisłe i technologia. W roku przystąpienia Chorwacji proces rozszerzenia i strategia sąsiedztwa nadal są głównymi narzędziami wspomagania pozytywnych zmian w krajach partnerskich stojących u bram UE.

Jakiego elementu brakuje obecnie?

Na forum międzynarodowym UE jest najważniejszym partnerem, ale można zrobić więcej, by opracować jednolite podejście przy użyciu różnych gałęzi polityki i różnych instrumentów, by wzajemnie się wzmacniały. UE powinna zapewnić bliższe monitorowanie wdrażania swoich zobowiązań, w szczególności jako część wsparcia dla krajów w okresie przejściowym w jej sąsiedztwie.

Wymiar zewnętrzny jest integralnym elementem promowania wzrostu gospodarczego i konkurencyjności w 2013 r. i poza nim. UE bierze udział w dwustronnym handlu i realizuje bezprecedensowy plan inwestycji, by uzupełnić jej wysiłki na szczeblu wielostronnym. Bliskie zakończenia są negocjacje z tak ważnymi partnerami jak Kanada, Singapur i Indie, a istnieje ewentualność, że wkrótce rozpoczną się negocjacje z Japonią. Ostateczne zalecenia grupy roboczej wysokiego szczebla UE-USA ds. zatrudnienia i wzrostu mogą również utorować drogę do negocjacji dotyczących ambitnego i szeroko zakrojonego partnerstwa transatlantyckiego. Japonia i Stany Zjednoczone są tak ważnymi partnerami, że udane

porozumienia z tymi dwoma krajami mogą podwyższyć PKB UE o 1–1½ % i stworzyć prawie milion miejsc pracy. Takie porozumienia będą wspierać wielostronną liberalizację i dialog na temat uregulowań oraz otworzą nowe rynki na europejskie produkty i usługi. Obecnie prowadzi się analizy zakresu z innymi partnerami.

W 2013 r. szczególnie nacisk zostanie położony na ujednoczenie przepisów prawa rodzinnego, które znajdują się w centrum polityki rozszerzenia, skonsolidowanie stabilności gospodarczej i finansowej oraz promowanie dobrych stosunków sąsiedzkich i zacieśnienie współpracy regionalnej w dziedzinach jak handel, energia i transport. Polityka sąsiedztwa nadal będzie się koncentrować na podejściu opartym na zachętach, w którym to przypadku wsparcie UE dla reform udzielane jest w następstwie widocznego postępu w budowaniu demokracji i przestrzeganiu praw człowieka. Priorytetami w 2013 r. będą „pogłębione i szeroko zakrojone strefy wolnego handlu”, partnerstwa na rzecz mobilności i ułatwienia wizowe.

UE odpowiedziała na gwałtowną zamianę w naszym sąsiedztwie za pośrednictwem ram zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa w drodze skonsolidowania Partnerstwa Wschodniego i zapoczątkowania partnerstwa na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowymi sąsiadami. W 2013 r. wraz z naszymi południowymi sąsiadami położymy nacisk na wdrażanie i realizację, przy użyciu innowacyjnych sposobów, by zmobilizować zasoby polityczne i gospodarcze na rzecz wzajemnych korzyści.

W miarę jak zbliża się szczyt w sprawie milenijnych celów rozwoju na 2015 r. UE prowadzi prace, by wypełnić swoje zobowiązania dotyczące pomocy rozwojowej, jak również realizuje konkretne cele, jakimi są osiągnięcie wzrostu gospodarczego i zapewnienie odporności w obliczu kryzysu. Nadal kontynuowane są również najważniejsze negocjacje, takie jak osiągnięcie nowego międzynarodowego porozumienia w sprawie klimatu do 2015 r. Jednocześnie, ponieważ nowa generacja instrumentów polityki zewnętrznej jest sfinalizowana, rok 2013 stanie się kluczowy dla zapewnienia, by kierunek nowej polityki rozwojowej UE – Programu działań na rzecz zmian⁷ – został uwzględniony we wszystkich stosunkach z naszymi partnerami, przy zachowaniu nacisku na dobre rządzenie, trwały wzrost zapewniający włączenie społeczne i pobudzanie inwestycji w krajach rozwijających się. Zostaną podjęte również dalsze kroki, by zapewnić zdolność do skutecznej i szybkiej odpowiedzi i by opracować szeroko zakrojoną odpowiedź w kontekście zapobiegania kryzysom, zarządzania nimi i ich rozwiązywania.

Aby kontynuować uzupełnianie brakujących ogniw w 2013/14 r., Komisja przedstawi poniższe wnioski.

- Zakładając powodzenie w bieżących analizach zakresu i obecnych wstępnych dyskusjach, zaproponuje negocjacje nad dyrektywami dotyczącymi kompleksowych umów o handlu i inwestycjach z odpowiednimi partnerami;
- przedstawi spójne stanowiska UE łączące milenijne cele rozwoju, program działań na rzecz rozwoju po 2015 roku i Rio+20.

⁷ COM(2011) 637 z dnia 13 października 2011 r.